

ЯК І КОЛИ МОЖНА ПОВЕРНУТИ СУМУ СУДОВИХ ВИТРАТ?

Якщо Ви випадково сплатили судові витрати у більшому розмірі, ніж це встановлено законом, або ж протягом часу розгляду справи зменшили розмір своїх позовних вимог, Ви маєте право на повернення переплаченої грошової суми. Для цього потрібно подати клопотання до суду, на підставі якого суд постановить відповідну ухвалу.

Можливі ситуації, коли після подання позовної заяви до вирішення справи судом Ви відмовитеся від свого позову у зв'язку з задоволенням відповідачем Ваших позовних вимог. У такому разі Ви також маєте право на повернення судового збору шляхом звернення з відповідним письмовим клопотанням до суду, а всі понесені Вами витрати у справі стягуються з відповідача.

Існують й інші випадки, коли сума судового збору та витрат на інформаційно-технічне забезпечення може бути повернута.

ПІЛЬГИ ЩОДО СПЛАТИ СУДОВИХ ВИТРАТ

У цивільному процесі передбачено можливість звільнення від оплати судових витрат або оплати їх на пільгових умовах. В одних випадках такі пільги прямо передбачені законом, а в інших – можуть бути встановлені рішенням суду, виходячи з майнового стану особи.

ЯК СУД РОЗПОДІЛИТЬ СУДОВІ ВИТРАТИ ЗА НАСЛІДКАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ?

За загальним правилом, сторони, на користь якої ухвалене судове рішення, повинні бути відшкодовані її судові витрати іншою стороною. Тож сторона, яка програла справу, несе як свої витрати, так і судові витрати іншої сторони, за умови, що вони підтверджені документально. Документальним підтвердженням можуть бути договори, акти виконаних робіт або наданих послуг, квитанції, чеки, квитанції тощо, що засвідчують здійснення відповідних судових витрат.

Трапляються випадки, коли суд за результатами розгляду справи задовольняє позов лише частково. У такому разі судові витрати розподіляються між сторонами пропорційно до задоволених судом вимог.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Портал Судова влада України
Державна судова адміністрація
України
www.court.gov.ua

Законодавство України
www.rada.gov.ua

Верховний суд України
www.scourt.gov.ua

Єдиний державний реєстр
судових рішень
www.reyestr.court.gov.ua

Проект USAID «Україна:
верховенство права»
www.ukrainerol.org.ua

Пам'ятайте, перед вчиненням будь-яких значущих юридичних дій варто отримати консультацію юриста.

Брошури, буклети та відеоролики про судову систему України підготовлені та видані за підтримки Проекту USAID «Україна: верховенство права» у співпраці з Радою суддів України та Державною судовою адміністрацією України.

Звернення за захистом своїх прав до суду передбачає певні фінансові витрати. За загальним правилом, такі витрати покладаються на сторону, яка ініціює судовий процес або ініціює окрему дію в межах судового розгляду справи.

Згодом, за результатами розгляду справи, суд в залежності від того, на чію користь ухвалено рішення, зобов'язує відшкодувати понесені витрати стороні, яка програтала спір, або ж залишає такі витрати невідшкодованими.

УВАГА! Для подання позову в обов'язковому порядку слід лише сплатити судовий збір та витрати на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи, якщо Ви не звільнені від оплати таких витрат.

СУДОВИЙ ЗБІР

На даний момент тимчасово судовий збір при зверненні до суду сплачується у порядку і розмірах, встановлених законодавством для державного мита. За загальним правилом розмір державного мита, що підлягає оплаті при зверненні до суду, визначається виходячи від ціни позову.

УВАГА! Ціна позову – це виражена в грошових одиницях вартість майна або сума грошей, стосовно яких позивач пред'являє вимоги до відповідача.

ВИТРАТИ НА ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

Розмір витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи залежить від категорії справи і становить на даний момент від 10 до 120 грн.

З розмірами, порядком оплати державного мита, а також пільгами при його оплаті, витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи та пільгами Ви зможете більш детально ознайомитися в брошурі «Путівник для учасників цивільного процесу».

Оплачувати державне мито та витрати на інформаційно-технічне забезпечення справи слід лише безготівковим переказом грошей на розрахунковий рахунок, реквізити якого Ви можете дізнатися в суді або на сайті суду в мережі Інтернет.

ВИТРАТИ НА ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

Витрати на правову допомогу – це оплата послуг адвоката або іншого фахівця у галузі права. Відповідно, їх розмір ви-

Судовий збір

Витрати на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи

Витрати на правову допомогу

Витрати сторін та їх представників, що пов'язані з явкою до суду

Витрати, пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів, експертів

Витрати, пов'язані із проведенням судових експертиз

Витрати, пов'язані з проведенням огляду доказів за їх місцезнаходженням та вчиненням інших дій, необхідних для розгляду справи

ВИДИ СУДОВИХ ВИТРАТ У ЦИВІЛЬНІЙ СПРАВІ

значається на договірній основі Вами та особою, яка надає правову допомогу. Однак, при ухваленні рішення по справі суд зможе відшкодувати понесені Вами витрати на правову допомогу лише за умов, що:

→ понесені витрати на правову допомогу можна у належній формі документально підтвердити, наприклад надати суду копію квитанції чи платіжного доручення про оплату винагороди адвокату тощо;

→ понесені витрати на правову допомогу не перевищують граничного розміру, передбаченого законодавством України.

ВИТРАТИ СТОРІН ТА ЇХ ПРЕДСТАВНИКІВ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ПРИБУТТЯМ ДО СУДУ

Якщо Ви або представник, якого Ви уповноважили представляти Ваші інтереси у суді, добирається до суду з іншого населеного пункту, то витрати, пов'язані з прибуттям до суду, можуть бути відшкодовані. До таких витрат відносяться: транспортні витрати, оплата за наймання житла, добові, компенсація за втрачений заробіток чи відрив від звичайних занять. Відповідні витрати також повинні бути підтверджені документально та відшкодовуються лише в граничних розмірах.

ВИТРАТИ, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ СВИДКІВ, СПЕЦІАЛІСТІВ, ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Витрати, пов'язані з переїздом до іншого населеного пункту свідків, спеціалістів, перекладачів, експертів, найманням ними житла, а також проведенням судових експертиз, несе сторона, яка заявила клопотання про виклик свідків, залучення спеціаліста, перекладача та проведення судової експертизи.

ВИТРАТИ, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ПРОВЕДЕННЯМ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ

Якщо в ході судового розгляду справи потрібен висновок особи, яка володіє спеціальними знаннями, тоді здійснюється експертиза. Кошти на оплату судової експертизи вносяться стороною, яка заявила клопотання про проведення експертизи. Якщо клопотання про проведення експертизи заявлено обома сторонами, витрати на її оплату несуть обидві сторони порівну.

ВИТРАТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРОВЕДЕННЯМ ОГЛЯДУ ДОКАЗІВ ЗА ЇХ МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯМ ТА ВЧИНЕННЯМ ІНШИХ ДІЙ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

Витрати, пов'язані з проведенням огляду доказів за місцезнаходженням, яке відрізняється від місцезнаходження суду, та вчиненням інших дій, необхідних для розгляду справи, несе сторона, яка заявила клопотання про вчинення цих дій. Якщо клопотання про вчинення відповідних дій заявлено обома сторонами, витрати на них несуть обидві сторони порівну.

Є й інші види витрат, наприклад, на проведення огляду доказів на місці, опублікування судових викликів у ЗМІ, допит свідка в місці його перебування, які доведеться понести стороні у справі. За загальним правилом, ці витрати оплачує сторона, яка заявила відповідне клопотання. Якщо клопотання було заявлено сторонами спільно, то витрати розподіляються між ними порівну.